

Förtydligande angående behandlingsalternativ till Spasmofen

Spasmofen suppositorium och Spasmofen injektionsvätska tillhandahålls ej längre och lagren hos leverantörerna är beräknade att ta slut under juni.

Terapigrupp Smärta Värmland bedömer därför att NSAID (COX-hämmare) bör vara förstahandsalternativ vid behandling av gallsten och njursten. I Region Värmland rekommenderas i första hand Naproxen alternativt Ibuprofen (dos ≤ 1200 mg/dygn). Vid behov av icke-peroral beredning kan Toradol 10-30 mg s.c. eller i.v. ges.

Vid behov av opioid rekommenderas i första hand tablett Morfin 5-10 mg. Vid behov av parenteral administration rekommenderas injektion Morfin eller Oxycodon 2,5-5 mg s.c eller i.v. Vid undantagsfall, till exempel vid kräkningar, kan Morfin APL suppositorium 5–10 mg användas. Som alternativ till Morfin APL kan, *i undantagsfall*, Ketogan suppositorium 10/50 mg vara ett möjligt alternativ. Beakta dock risken för beroendeutveckling som troligen är större för ketobemidon än för Spasmofen samt Morfin. Observera att det finns mycket begränsad dokumentation avseende den spasmolytiska komponenten i Ketogan Suppositorium.

Om det finns önskemål om att kunna ge spasmolytika finns möjlighet till tablett Papaverin 40 mg eller s.c. eller i.v. injektion Buscopan 20 mg/ml, 0,5–1,0 ml vid behov.

Theralen 5 mg tabletter samt orala droppar 40 mg/ml utgår

Den minskade användningen av Theralen tablett 5 mg samt Theralen orala droppar 40 mg/ml på global nivå har resulterat i att tillverkaren avser att sluta tillhandahålla Theralen. Redan vid slutet av juni 2020 kommer det därför att uppstå en brist på Theralen filmdragerad tablett. I dagsläget finns inga direkt utbytbara preparat. Theralen orala droppar 40 mg/ml beräknas finnas kvar till slutet av året. För Theralen orala droppar finns generika att tillgå även efter att tillverkningen har upphört.

Kunskapsstödet läkemedel och miljö

På Janusinfo, som är Region Stockholms sida för kommersiellt obunden läkemedelsinformation, finns databasen Läkemedel och miljö. Den är fritt tillgänglig för alla som är intresserade. Informationen där är hämtad från de regulatoriska myndigheterna och läkemedelsföretagen.

I databasen kan man söka information om läkemedels miljöpåverkan. Miljöklassificeringen är indelad i substansers miljö**farlighet** och miljö**risk**. Med fara menas substansens miljöskadliga egenskaper och med risk sannolikheten för toxisk påverkan på vattenlevande organismer. Miljöfarligheten är en sammanvägning av substansens:

- Persistens – förmåga att stå emot nedbrytning.
- Bioackumulation -ansamling i fettvävnad.
- Toxicitet – giftighet för vattenlevande organismer.

Miljörisken baseras på en riskkvot av beräknad koncentration i miljön dividerat med beräknad högsta koncentration som inte har skadlig effekt i miljön. I databasen finns förslag på hur man kan minska utsläppen av det aktuella läkemedlet. Här finns också jämförelser mellan olika läkemedel inom samma grupp i syfte att kunna vägleda om någon substans är att föredra framför andra ur miljösynpunkt.

Informationen används till exempel av Region Stockholms läkemedelskommitté för att ta miljöhänsyn när Kloka listan tas fram. Ett förslag på metod har även tagits fram för Värmland och planeras att användas i samband med nästa revidering av Rekommenderade läkemedel.

På janusinfo finns artikeln *Pharmaceuticals and Environment: a web-based decision support for considering environmental aspects of medicines in use* av Helena Ramström. Där presenteras databasen, dess nuvarande användning och lärdomar som kommit fram under utvecklingen och hanteringen av databasen.

Sommaruppehåll

Detta var sista numret av Läkemedelsnytt innan sommaren.
Vi önskar alla läsare en glad och solig sommar och på återseende i höst!

